



OD GLAVE DO GLAVE,
V SVETOVE NAZNANE IN TUJE,
GOSPA DOMIŠLJIJA POTUJE

KRISTINA KRHIN

*otvoritev razstave 22. novembra 2005, ob 17. uri
razstava odprta do 15. decembra 2005*

Baragova galerija Trebnje

Pravljčni svet Kristine Krhin

S Kristino Krhin sva se med študijem srečevali na Akademiji za likovno umetnost, nato pa ob različnih priložnostih na tej in oni založbi. Potem pa sem vedno pogosteje začela srečevati like, ki jih je ustvarila. Živali in otroke v revijah Zmajček, Kekec, Ciciban in Cicido ter junake Žura, Lilo in čarovnico Mico v knjigah. Bibi pa je zadnje dva meseca priljubljeni pujs moje hčerke Zigi. Celo pujs, ki sva ga kupili in mu je bilo ime Wibbly, je postal Bibi. Da ne govorim o tem, da so vsi pujsi Bibi in da znajo kihati, jesti piškote in pihati neverjetne mehurčke, ki preganjajo žalost in prehlad.

Slikanica Kako sta Gusti in Bibi preganjala žalost pa ni bila odkritje samo za Zigi, temveč tudi zame. Nežne in prosojne ilustracije so kot pesem in nas vodijo skozi žalost v veselje. Pujsa Bibi in Gusti sta odslikana s tolikšno prisrčnostjo, da se vanju takoj potopimo in iskreno sočustvujemo z Bibi, ki je »prehlajena v srce«. Slikanica, za katero je bila Kristina Krhin nominirana za nagrado ISS 2005 (izvirna slovenska slikanica 2005), je vsekakor delo, ki je v poetiki in subtilnosti v vrhu slovenskih slikanic. V njej se je približala nežnemu, a včasih tudi žalostnemu otroškemu svetu, kot ga je znala prikazati le še Marija Lucija Stupica. No, Bibi in Gusti sta vseeno navihana pujsa in vse se konča s piškoti, lipovim čajem in poljubčkom. Ilustracije tako niso samo deževne in žalostne, ampak ves čas tudi navihane in humorne. Kot bi rekel Mali princ, treba je gledati s srcem.

Tudi ilustracije, ki jih Kristina Krhin razstavlja tokrat, so iz sveta živali. V njih nastopajo izgubljeni volk v rdečih škorenjcih, tihi čriček, osamljena kresnička s pikasto blazino, tatinska sraka in celo mesto majhnih, kosmatih, dolgorepih in plešočih miši. Vse ilustracije so iz treh knjig: O volku, ki je iskal pravljico in Zgodbe iz mišjega mesta 1 in 2.

Kristina Krhin v vseh treh nadaljuje prav posebno obliko pripovedovanja zgodbe, ki jo je uporabila že v Čarovnici Mici (zanjo je leta 2004 prejela plaketo Hinka Šmrekarja). Zgodba poteka na dveh ravneh. Pomembnejše zasuke v zgodbi nam ilustratorica predstavi s celostranskimi ilustracijami, vmesne dogodke pa z majhnimi vinjetami, ki nas potegnejo v dogajanje in nam zgodbo še nazorneje odslikajo. Podobno obliko pripovedovanja zgodbe ima tudi svetovno znana ilustratorica Helen Cooper.* S kombinacijo velikih in malih ilustracij se Kristina Krhin približuje stripovskemu slogu pripovedovanja, ki je bil v zgodnjih obdobjih (19. stoletje) otroške ilustracije zelo pogost. Tako nam ilustratorica omogoča, da knjigo »preberemo«² že samo s sledenjem ilustracijam, kar je za otroke v predbralnem obdobju izredno pomembno, saj je ta vrsta odslikavanja zgodbe odraslim odličen pripomoček pri branju knjige. Ob vinjetah se lahko ustavimo in otroku še nazorneje razložimo, kje živijo miške, kakšna je kresnička in zakaj je volk osamljen. S takšnim branjem in pogovorom namreč z otroki poglobljamo čustvene vezi. Kajti kot pravi priznana slovenska strokovnjakinja za spodbujane branja mag. Tilka Jamnik: "Glasno branje je dejanje ljubezni: pomeni vzeti si čas za nekoga, ki ga imamo radi, in hkrati pomeni, da delimo z njim lepoto literature, znanje ... Pomembno je pripovedovanje, pogovor o prebranem, vključevanje lastnih izkušenj oziroma primerjanje z njimi. Pomembno je opazovanje ilustracij v slikanicah ... in vse nežnosti, ki si jih med tem izkazujejo otroci in odrasli. Menda se nam vse življenje pozna, če so nam brali v otroštvu."

Volka, ki je nekega deževnega popoldneva padel naravnost iz pravljice v rdečih škorenjcih in s črtastim oranžnim šalom, Kristina Krhin pa ga je ustvarila na besedilo Mojiceje Podgoršek, takoj sprejmemo za svojega. Ubogi volk, le kaj se mu je hudega zgodilo. Res ne vem, ali sem že srečala tako sočutno opisanega in tako simpatično zrisanega volka. Z zobki in s prikupnim smrčkom kot na plišastih igračah nikakor ni volk, krvoločna zver, kot so nam ga tolikokrat opisali. To je resnično pravljichen in prijazen volkec, ki ostane volkec tudi potem, ko vemo, da je pojedel Rdečo kapico, babico in bo snedel še sedem kozličkov in tri pujske. Res pa je tudi, da mu večina pojedene ne ostane dolgo v trebuhu. Kristina Krhin je pravljichni svet poudarila tudi z izrazitimi in kontrastnimi barvami. Takšna sta recimo oranžno nebo in zelena trava. Barvita pokrajina in kup podrobnosti nas spremljajo skozi vso knjigo in niti za trenutek ne podvomimo, da smo v nekem drugem svetu, kjer je mogoče prav vse.

V Zgodbah iz mišjega mesta sta Darinka Kozinc in Kristina Krhin pričarala mesto, v katerem skušajo majcene miške živeti umirjeno in urejeno življenje, ki pa jih vedno znova pripelje do nadvse zanimivih novih dogodivščin in spoznanj. Ilustracije so tokrat bolj narativne, a hkrati izredno domiselne. Barve so prav tako tople, a bolj zemeljske in seveda bliže mišjemu načinu življenja. Živahnost v ilustracijah je Krhinova ustvarila s pisanimi oblekami miši in značajsko izdelanimi liki, ki jih spoznamo že na notranji strani platnic, kjer veselo zaplešejo v zgodbo. Ob teh knjigah se spomnim Pekarne Mišmaš in Sapramiške Svetlane Makarovič ter Podganjega mesta v Doktorju Dolittlu. Podobno, a vendar drugače. Tako kot so si podobna med seboj mesta ljudi, a vendar drugačna.

Kristina Krhin je plodovita ilustratorka. Ogromno ustvarja tako na področju domišljijske kot tudi znanstvene ilustracije, sodeluje pa tudi z oglaševalskimi agencijami in podjetji. V njenem osebnem izrazu prevladujejo topli toni, bogate barve, nežni in značajsko dodelani liki. V oblikovno in barvno bogatih prizoriščih je veliko duhovitih podrobnosti. Figure so poenostavljene, a izredno žive, zlasti pa izstopa elementarno naslikana krajina. Njene ilustracije prežemajo notranja toplina, veselje in nežnost, kar je otrokom blizu. Kristina Krhin je s svojimi ilustracijami vstopila skozi vrata, ki vodijo v domišljijki svet najmlajših, in z izredno nežnostjo odslikava otroško videnje sveta.

* V slovenščino sta prevedeni dve knjigi Helen Cooper: Juha, ki iz buč se skuha, in Hopi popi (obe Založba Didakta).

Kiki Omerzel



Iz slikanice *Kako sta Bibi in Gusti preganjala žalost*, 2004



Iz slikanice *Kako sta Bibi in Gusti preganjala žalost*, 2004



Iz elikanice Kako sta Bibi in Gusti preganjala žalost, 2004

Kristina Krhin je bila rojena 18. septembra 1974 v Novem mestu. Osnovno šolo je obiskovala na Mirni na Dolenjskem. Po končani srednji šoli v Ljubljani se je, prav tako v Ljubljani, leta 1994 vpisala na Akademijo za likovno umetnost. Diplomirala je leta 2000 pod mentorskim vodstvom profesorja Gustava Gnamuša – praktični slikarski del, in doc. dr. Nadje Zgonik – teoretični del z naslovom *Kaj se je zgodilo s slovensko ilustracijo*. Od takrat dalje se intenzivno ukvarja z ilustracijo, zlasti z ilustracijo za otroke in mladino.

Leta 2002 si je pridobila status samostojne delavke na področju kulture. Živi in dela v Trzinu. Med njene vidnejše uspehe se uvrščata Plaketa Hinka Smrekarja, ki jo je prejela novembra 2004 na 6. slovenskem bienalu ilustracije za ilustracije v slikanici Čarovnica Mica in severna zvezda (Studio Hieroglif, 2004), in nominacija ISS 2005 (Izvirna slovenska slikanica 2005) za soavtorstvo slikanice *Kako sta Bibi in Gusti preganjala žalost* (Didakta, 2004).

Poleg omenjenih dveh slikanic je ilustrirala še štiri druge slikanice: *Žur in Lila* (Karantanija), *O volku, ki je iskal pravljico* (Viharnik), *Zgodbe iz mišjega mesta 1* (Viharnik), *Zgodbe iz mišjega mesta 2* (Viharnik), poleg teh pa še veliko zgodbic, pesmic, ugank in didaktičnih iger pri različnih revijah, namenjenih otrokom (Zmajček, Ciciban in Cicido, Kecec, Pikapolonica, Trobentica, PIL). Njene ilustracije so bile objavljene tudi v hrvaški reviji za otroke *Prvi izbor*. Zadnji dve leti sodeluje z revijo *National geographic junior*. Nekaj pesmic, ugank in didaktičnih iger je pripravila sama. Ilustrirala je knjigo za mladino *Dadina družčina* (Educy). Je soavtorica knjige *Pravljične poti Slovenije* (Sidarta), namenjene otrokom in odraslim.

Ilustrirala je več učbenikov, predvsem pri založbi Rokus (Biologija 7, Naravoslovje in tehnika 5, Gospodinjstvo 6, soavtorica pri Biologija 8) in dva priročnika za učence, *Pika Nogavička - Erazem* in *potepuh ter Mojca Pokrajculja - Kecec*, pri založbi Tuma. Pri Rokusu je izšla tudi strokovna publikacija *Razvojna psihologija*, opremljena z njenimi ilustracijami.

Svoje ilustracije je prispevala za Slovenski veliki leksikon (Mladinska knjiga), tri leta zapored je delala voščilnice za založbo Sidarta, narisala je naslovnice za knjige *Mar otroke še lahko vzgajamo* (založba OKA), *Oskar in gospa v rožnatem*, *Gospod Ibrahim in cvetovi korana* in *Noetov otrok* (Vale Novak) ter sodelovala pri oglaševalski in še nekaterih drugih agencijah oz. podjetjih.

Devet njenih ilustracij ima v svoji stalni razstavi Poštni muzej v Škofji Loki. Ilustracije prikazujejo zgodovino pošte, namenjene pa so najmlajšim obiskovalcev muzeja.

Doslej se je Kristina Krhin s svojimi ilustracijami predstavila na treh samostojnih razstavah, v galeriji Konkordija v Vršču (Srbija), na OŠ Mirna in v podružnici Pionirske Knjižnice Nove Poljane, ter na šestih skupinskih, trikrat na Zmincu pri Š namenjene otrokom in odraslim kofji Loki, na 5.slovenskem bienalu ilustracije (november 2002 – januar 2003), na 6. slovenskem bienalu ilustracije (november 2004 – januar 2005) in na razstavi ilustracij nominiranih slikanic za ISS 2005 v Hiši otrok in umetnosti.

Naslov

Ulica Pod gozdom 32, 1236 Trzin

Izdajo kataloga so omogočili:

JSKD Območna izpostava Trebnje
Kulturno društvo Trebnje
Občina Trebnje
Studio 5 Mirna
založba Viharnik

Kulturno društvo Trebnje